

Іванчишен В., Юрченко В., Головка О.

Об'єднані територіальні громади: виклики і перспективи сучасних етнологічних досліджень

22 січня 2019 р. на базі Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України (далі – ІМФЕ) відбувся круглий стіл «Україна децентралізується: історико-культурна спадщина та цивілізаційний вибір», організований спільними зусиллями представників Українського кризового медіа-центру (УКМЦ) у рамках Програми USAID DOBRE «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність», наукових співробітників й Ради молодих вчених Інституту ([Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України](#)).

Перебіг реформи з децентралізації отримує все більший резонанс в сучасному соціогуманітарному дискурсі, тривожить широкі верстви населення, має цілу когорту як прихильників, так і супротивників, або ж тих, хто поки що зайняв вичікувальну позицію. Це пов'язано, насамперед, з тим, що реформа з децентралізації в Україні, яка розпочалась у 2014 р., проходить нерівномірно і з різною швидкістю у різних регіонах нашої держави, подекуди ще потребуючи активізації місцевих самоврядних ініціатив. Саме тому, такі зустрічі у форматі обговорення проблемних аспектів, представлення кращих результатів, налагодження комунікації між науковцями, управлінськими колами та громадськістю мають на меті вироблення ефективного механізму взаємодії в царині реалізації соціокультурної та наукової політики.

І. Малик та Г. Коломієць, опираючись на діяльність, пов'язану з комунікуванням щодо реформи органів місцевого самоврядування та територіальної організації влади в рамках Програми USAID DOBRE, представили її поточні результати. Обравши достатньо доступний і водночас ефективний спосіб подачі інформації, диспутантки торкнулись історичних аспектів розробки та втілення адміністративної реформи в Україні, починаючи з 1998 р., описали сучасні проблеми та стратегічні плани щодо утворення й успішного розвитку нових громад

Зокрема, дискурсивною серед оточуючих стала теза щодо подальшого шляху втілення децентралізації в Україні, оскільки добровільний принцип об'єднання себе вичерпує і необхідним є адміністративний вплив (примус) на процес (з огляду на європейський досвід). Підсилює актуальність такого питання невпинне наближення місцевих виборів у 2020 р. і доцільність їх проведення на новій територіальній основі.

І. Малик зауважила, що реформа органів місцевого самоврядування і територіальної організації влади заслуговує на увагу з боку науковців і потребує їхньої участі у частині дослідження, аналізу та вироблення моделей поширення досвіду і наслідків, можливих застережень як в Україні, так і за її межами. Представниці Українського кризового-медіа центру слушно наголосили, що найважливішим ресурсом громади є її активні мешканці, людський капітал як один із особливих видів економічних ресурсів, а вже

потім – земля, бюджет, майно, місцева економіка. Спроможність людей у співпраці застосовувати свої знання, навички, таланти є рушійною силою ефективного функціонування територіальної самоорганізації мешканців громад.

<...> Вагомим важелем у діяльності будь-якої об'єднаної громади, окрім економічних та управлінських повноважень, є розвиток культурно-освітньої сфери з метою формування майбутніх освічених та креативних кадрів, виховання патріотичних якостей зростаючого покоління та забезпечення інформаційної безпеки держави в цілому. Цілком логічним підсумком цього першого засідання круглого столу була домовленість його учасників щодо подальшої співпраці. Вона стане можливою найближчим часом через проведення етнологічних досліджень на теренах Новоукраїнської (та інших) ОТГ задля вивчення історико-культурної спадщини регіону й виявлення можливостей практичного застосування результатів цих експедиційних студій як в освітньо-науковій діяльності, так і для напрацювання пропозицій і рекомендацій місцевим та державним органам влади.